

Den grønne energi kommer fra haven

Jens Dall Bentzen, direktør, Dall Energy

➤ Brændslet til fremtidens el og varme skal ikke længere bores og pumpes op af Mellemøstens ørken eller Nord-søens havbund. Brændslet ligger ikke længere væk end ude i haven, når hækken er klippet, græsset slået og buskene beskåret.

Grundlæggeren af og direktør for Dall Energy, Jens Dall Bentzen, har taget patent på en teknologi til bæredygtig energiproduktion baseret på biomasse. Teknologien er tilmed renere end traditionelle forbrændingsanlæg, fordi der kun udledes meget lidt støv.

Som eksempel på den praktiske udmøntning af teknologien er Dall Energy ved at opføre et anlæg i Sorø for seks sydvestsjællandske kommuner. Anlægget skal tages i brug i sommeren 2021 og baseres på indsamlet have- og parkaffald. Borgerne i Sorø vil i gennemsnit spare cirka 4.000 kr. på at opvarme et hus fra det grønne anlæg, og miljøet vil hvert år blive skånet for 10.000 ton CO₂.

Indtil videre har Dall Energy stået bag seks anlæg af forskellig størrelse, spændende fra 2-20 megawatt. Fire anlæg ligger i Danmark i henholdsvis Børgense, Sindal, Sønderborg og Sorø. Det femte og største ligger i Rouen i Frankrig og er lige blevet igangsat.

Jens Dall Bentzen, grundlægger af og direktør for Dall Energy, har udviklet og patenteret ny teknologi til bæredygtig energiproduktion baseret på biomasse som for eksempel haveaffald. Med et spritnyt anlæg i Frankrig tegner dette bidrag til grøn omstilling også til at blive en succes på eksportmarkedet.

Begyndte ved spisebordet

Historien bag Dall Energy går tilbage til 1989, hvor Jens Dall Bentzen blev optaget på energilinjen på DTU - Danmarks Tekniske Universitet. Her deltog han i forskningsprojekter med biomasse både under og efter studierne. Med tiden fik han lyst til at arbejde med at bringe teknologien ud i praksis og var i en længere årrække ansat hos ingeniørvirksomheden Cowi.

Men Jens Dall Bentzens ambitioner om at udnytte teknologien anderledes og bedre tog over, og i 2007 stiftede han Dall Energy.

"Jeg begyndte ene mand hjemme ved spisebordet, hvor jeg både var opfinder, designer og sælger," fortæller han.

Omtrent samtidig fik Jens Dall Bentzen også del i en ny støtteordning under Energistyrelsen (EUDP). Siden har han flere gange fået offentlige midler til yderligere innovation og udvikling, også fra EU.

"Uden denne støtte havde det ikke været muligt for os at udvikle vores grønne løsninger," fastslår Jens Dall Bentzen.

Tragikomisk lovændring

I dag har Dall Energy 15 medarbejdere, der leverer et til to anlæg om året.

Alligevel føler energidirektøren sig slået lidt tilbage. Ved en "fejl", som Jens Dall Bentzen udtrykker det, vedtog politikerne i 2019 at sætte en stopper for at anvende biomasse i energiproduktion i Danmark.

Det dybere formål var at forhindre import af biomasse til store energianlæg.

"Men lovændringen skelnede ikke mellem import til store anlæg og dansk rest-biomasse, som kan udnyttes lokalt. Reelt betød det, at vores klimavenlige mindre anlæg er blevet forbudt i Danmark. Det er tragikomisk, idet intentionen med loven netop var at opnå et bedre klima. I stedet "kom man til" at forbyde den mest klimavenlige måde at producere fjernvarme på," siger Jens Dall Bentzen.

Både politikere og myndigheder har erkendt, at det var en smutter, og nu er der hjælp på vej.

"Jeg har derfor stor ros til Dansk Erhverv, der på vores vegne har taget hånd om problemstillingen og knyttet forbindelse til det politiske system," siger Jens Dall Bentzen.

Perfekt til det franske marked

Trods det lovgivningsmæssige ben-spænd i Danmark har Dall Energy gang i flere projekter, som også understreger eksportpotentialet. Kunden i Frankrig er Europas største fjernvarmevirksomhed, Dalkia, med 440 værker. Dall Energy har i kølvandet på den første ordre givet tilbud på tre andre af Dalkias projekter.

Den første kontrakt kom i stand efter, at repræsentanter for Dalkia havde deltaget i en præsentationsrundtur i Danmark. En fransk driftsleder viste stor interesse for teknologien i det anlæg, Dall Energy havde bygget i Sønderborg.

"Bortset fra størrelsen svarer vores anlæg i Frankrig til anlæggene her i Danmark. I Frankrig er der fokus på at udnytte lokal rest-biomasse til energi, så vores teknologi passer perfekt til det franske marked," lyder det fra Jens Dall Bentzen. ■